

Hizmetleri görülen bazı zevata verilecek gayrimenkuller hakkında 1/740 numaralı kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı: 6/1727

30-V-1933

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Hizmetleri görülen bazı zevata verilecek gayrimenkuller hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 29/V/1933 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte arzedilmiştir efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Umumî harp ile İstiklâl harbi ve mütareke senelerinde memleketimize maddeten ve manen bir çok yardımları, fedakârlıkları görülen Hintli Abdurrahman Reyyaz, Musullu Nakipzade Cemalettin Efendilerle İskenderunlu Tayfur Beyin ve Ali Rıza Bey ile Refikasının ve Topkapılı Cambaz Memet Efendi refikası ile oğlunun müzayakada buldukları anlaşıldığından mumaileyhimin terfih ve ikdarları için 30-3-931 tarih ve 1785 numaralı kanunla esbak Musul ve Gergük mebusları ile arkadaşlarına verildiği gibi evvelce verilenlerle beraber macmu kıymeti kanun lâiyhasında taayyün ve işaret olunan 4 000 lirayı geçmemek üzere verilmesi mümkün mahallerde bulunan ve kanunen Hazine uhdesine geçmiş ve bir yere tahsis edilmemiş emvalden münasiplerinin tefvizi muvafık görülmüştür. Bu zevattan bir kısmının fevkalâde zarurete düşmüş olmasından hemen terfihine lüzum görülmüş ve bu sebeple ihtiyarı ikamet edeceği memleket nazarı dikkate alınmayarak Hükümetin gösterdiği memlekette emlak verilmiştir.

Gerek sıhhi ve gerek ailevi sebeplerden dolayı memleketlerini değiştirmek isteyenlerin bu zarurî vaziyetleri dikkate alınarak kanunun neşrinden sonra ikamet edecekleri memleketi kati surette tayin etmek hakkını vermek için lâiyhaya; ikamet ettikleri yeri değiştirmek istemedikleri takdirde, fıkrası konulmuştur.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Karar No. 4
Esas No. 1/740

20 - XI - 1933

Yüksek Reisliğe

Umumî harp ile istiklâl harbinde hizmetleri görülen bazı zevata mal verilmesi hakkında Hü-

kûmetçe tanzim kılınıp Başvekâletin 30 mayıs 1933 tarih ve 1727 numaralı tezkeresile gönderilen lâyiha encümenimize havale buyurulmakla Maliye vekâleti müsteşarı Bey hazır olduğu halde müzakere ve tetkik olundu.

Hükûmetin esbabı mucibesinde de işaret edildiği ve şifahen alman iazahattan da anlaşıldığı veçhile bu lâyiha ile iskân veya ikdarları istenilen zevatin bir kısmı gerek harbi umumide ve gerek Mondoros mütarekesinden sonra Anadoluya silâh ve cephane nakil ve sevkinde ve harbe taallûk eden ve yüksek makamattın takdirine mazhar olan sair vatanî hizmetlerde buldukları halde bunlardan vefat edenlerin aile efradı hayatta olanların kendileri tekaüt maaşları da olmadığından muhtaç bir vaziyette buldukları ve bir kısmı da harp senelerinde kayden Türk vatandaşı olmadıkları halde Türk vatanına mesbuk hizmetleri dolayısıyla harıçteki mallarından ve menfaatlerrinden mahrum kaldıkları anlaşılmıştır.

Müşkül ve tehlikeli senelerde Türk vatanına hizmetleri musaddak olan zevatin terfihleri zaten Büyük Meclisçe de emsalleri hakkında kabul buyurulan hususî kanunlarla teyit edilmiş olduğundan lâyiha esas itibarile kabul edilmiş ve adiyen iskân şeklinde evvelece verilmiş olan bir miktar malın bu kanunla ölçüsü tayin olunan hadde iblâğı ve Türk vatandaşlığını muhafaza ederek Hükûmetçe tensip edilecek mahalde iskânları hususundaki kayıt ve şartları da muvafık görerek lâyiha aynen kabul edilmiştir. Yüksek Heyetin tasvibine arz olunur.

Maliye En. Reisi	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Isparta	Balıkesir	İçel	İstanbul	Diyarbakır
Hasan Fehmi	Kemal Turan	Enver	Emin	Hamdi M.	Zülfü
Aza	Aza	Aza	Aza		
Balıkesir	İzmir	Aydın	Urfa		
Perteve	Kâmil	Adnan	Behçet		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 22
Esas No. 1/740

11 - XII - 1933

Yüksek Reisliğe

Umumî harp ile mütareke ve İstiklâl harbi senelerinde hizmeti görülen bazı zevata gayrimenkul mal verilmesi hakkında Hükûmetçe tanzim olup Başvekâletin 30 mayıs 1933 tarih ve 6/1727 numaralı tezkeresile gönderilen lâyiha encümenimize de havale buyurulmakla bu hususa dair Maliye encümeni mazbatasile birlikte ve muhasebat umum müdürü Memet Ali Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Hükûmetten gönderilen esbabı mucibeye ve Maliye encümeni mazbatasında dermeyan olunan mütaleaya encümenimizce de iştirak edilerek lâyiha esas itibarile kabul edilmiş ve şekle ait bazı değişiklikler yapılarak ve birinci ve ikinci maddeler birleştirilerek hazırlanan kanun lâyihası takdir olunmuştur. Umumî Heyetin yüksek tasvibine arz olunur.

Reis	Reis V.	M. M.	Kâ.			
Burdur	Konya	Isparta	Tokat	Bursa	Çorum	
M. Şeref	K. Hüsnü	Mükerrem	Süreyya	Dr. Galip	Mustafa	
Edirne	Elâziz	İstanbul	İzmir	Kayseri	Manisa	Sivas
Faik	H. Tahsin	Sadettin	Kâzım	A. Hilmi	M. Turgut	M. Remzi

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hizmetleri görülen bazı zevata verilecek emlâk hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiyede ikamet etmek ve Türk vatandaşlığı sıfatını haiz bulunmak şartile harp ve mütareke senelerinde yararlıkları görülen İstanbul; Topkapılı cambaz müteveffa Memet Efendinin oğlu ile birlikte refikasına, Tayfur Beye, Abdurrahman Reyfaz Efendiye ve Ali Rıza Beyle birlikte Zevcesi Meryem Hanıma, Nakipzade Cemalettin Efendiye münasip görülecek yerlerde meccanen gayri menkul mal verilir.

MADDE 2 — Verilecek gayrimenkullerin, bina iratları vergisi hakkındaki 1837 numaralı kanunun 14 üncü maddesine göre tayin edilecek kıymetleri altışar bin lirayı geçmeyecektir.

MADDE 3 — 1 inci maddede isimleri yazılı olanlardan şimdiye kadar mal verilmiş olanlar, ikamet ettikleri yeri değiştirmek istemedikleri takdirde, eski mallara ait emlâkin bedeli bu kanunda yazılı kıymetlerden noksan ise noksanı ikmal fazla olduğu takdirde fazlası borçlanma kanunu hükümlerine göre borçlandırılır.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye vekili memurdur.

29 - V - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	Ş. Saracoğlu	Zekâi	Ş. Kaya
Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
Ş. Kaya	M. Abdülhalik		Hilmi
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl	Dr. Refik	Ali Rana	Muhlis

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Hizmetleri görülen bazı zevata gayri-menkul mal verilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Harp ve mütareke zamanlarında hizmetleri görülen:

- 1 - Hintli Abdurrahman Reyfaz,
- 2 - Müsüllü Nakipzade Cemalettin,
- 3 - İskenderonlu Tayfur,
- 4 - Ali Rıza ve zevcesi Meryem (yarı yarıya),
- 5 - Topkapılı müteveffa Memet Bey zevcesi Huriye ve oğlu Ali (yarı yarıya).

Bey ve Hanımlara Türkiyede ikamet etmek ve Türk vatandaşlığını haiz bulunmak şartile Hükümetçe münasip görülecek yerlerde kıymetleri 6 000 lirayı geçmemek üzere meccanen gayrimenkul mal verilir. Bu kıymetler 1837 numaralı bina vergisi kanunundaki esaslara göre tayin edilen kıymetlerdir.

MADDE 2 — Birinci maddede adları yazılı olanlardan Hükümetçe şimdiye kadar gayrimenkul mal verilmiş olanlar ikamet ettikleri yeri değiştirmek istemedikleri takdirde bu malların yine bina vergisi kanununa göre muayyen olan kıymetleri 6 000 liradan az ise eksiki tamamlanır ve çok ise farkı 716 numaralı borçlanma kanununa tevfiikan borçlandırılır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.